

REPUBLIKA HRVATSKA

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

Zagreb, 01. rujna 2011.

Na temelju članka 8. stavka 2. Zakona o mjeriteljstvu („Narodne novine“ broj 163/03, 194/03 i 111/07) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09), u povodu zahtjeva za tipno ispitivanje mjerila koje je podnijela tvrtka Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb, radi odobravanja tipa mjerila, ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo donosi

**RJEŠENJE
O ODOBRENJU TIPA MJERILA**

1. Odobrava se tip mjerila:

- vrsta mjerila: strujni mjerni transformator
- tvornička oznaka mjerila: APA ...
- proizvođač mjerila: Končar-Mjerni transformatori d.d.,
- mjesto i država proizvodnje mjerila: Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb, Hrvatska
- službena oznaka tipa mjerila: HR T-2-1005

2. Mjerila iz točke 1. ovog rješenja mogu se podnosi na ovjeravanje.

3. Ovo rješenje važi 10 godina.

4. Podaci o tehničkim i mjeriteljskim značajkama mjerila iz točke 1. ovog rješenja, prilog su ovom rješenju i čine njegov sastavni dio.

Obrazloženje

Tvrtka Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb, podnijela je ovom Zavodu, 30. prosinca 2010. godine, zahtjev za tipno ispitivanje mjerila iz točke 1. ovog rješenja. Uz zahtjev je priložena tehnička dokumentacija o mjerilu i potreban broj uzoraka mjerila.

Tipnim ispitivanjem mjerila iz točke 1. ovog rješenja, koje je provedeno u skladu s Pravilnikom o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila („Narodne novine“ broj 82/02), utvrđeno je da mjerilo zadovoljava zahtjeve propisane Pravilnikom o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerne transformatore u mjernim grupama za mjerjenje električne energije („Narodne novine“ broj 11/06), te da je prikladno za uporabu.

Ovo rješenje važi 10 godina na temelju članka 8. stavka 2. Pravilnika o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u izreci ovoga rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovoga rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom Upravnog суда Republike Hrvatske u Zagrebu, u roku 30 dana od dana primitka ovoga rješenja.

Prilog: kao u tekstu (8 str.)

RAVNATELJ

dr.sc. Krešimir Buntak

Dostaviti:

1. Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb
2. Pismohrana, ovdje

1. PRIMIJENJENI PROPISI

- Zakon o mjeriteljstvu („Narodne novine“ br. 163/03, 194/03 i 111/07)
- Naredba o mjerilima nad kojima se obavlja mjeriteljski nadzor („Narodne novine“ br. 100/03 i 124/03)
- Naredba o visini i načinu plaćanja naknada za pokriće troškova tipnog ispitivanja mjerila, ovjeravanja mjerila, ispitivanja pakovina, ispitivanja osposobljenosti pravnih osoba i ovlaštenih servisa („Narodne novine“ br. 19/03, 23/03 i 70/03)
- Naredba o vrsti, obliku i načinu postavljanja državnih ovjernih oznaka koje se rabe kod ovjeravanja zakonitih mjerila, oznaka za označivanje mjerila, oznaka koje rabe ovlašteni servisi te ovjernih isprava („Narodne novine“ br. 113/09)
- Naredba o ovjernim razdobljima za pojedina zakonita mjerila i načinu njihove primjene, i o umjernim razdobljima za etalone koji se upotrebljavaju za ovjeravanje zakonitih mjerila („Narodne novine“ br. 47/05)
- Pravilnik o mjernim jedinicama (“Narodne novine” broj 2/07)
- Pravilnik o načinu na koji se provodi tipno ispitivanje mjerila (“Narodne novine” broj 82/02)
- Pravilnik o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerne transformatore u mjernim grupama za merenje električne energije (“Narodne novine” broj 11/06)

2. DOKUMENTI

Ovo odobrenje tipa mjerila doneseno je na osnovi sljedećih dokumenata:

- Tipno odobrenje za strujne mjerne transformatore tipa APA... izdano od Državnog zavoda za mjeriteljstvo 16. veljače 2001. (dodijeljena službena oznaka tipa HR T-2-1005)
- Izvještaj o tipnom ispitivanju strujnih mjernih transformatora APA2-12 prema normi IEC 60044-1; Končar–Mjerni transformatori d.d. (broj: 05092 od 21.12. 2005.)
- Izvještaj o tipnom ispitivanju strujnih mjernih transformatora APA2-24 prema normi IEC 60044-1/96; Končar–Mjerni transformatori d.d. (broj: 242501 od 07.09. 2001.)
- Izvještaj o tipnom ispitivanju strujnih mjernih transformatora APA2-38 prema normi IEC 60044-1; Končar–Mjerni transformatori d.d. (broj: 05091 od 21.12. 2005.)
- Uputa za montažu i održavanje UPTU-163/HR

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVOĐAČ: Končar–Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

3. TEHNIČKI OPIS

Strujni mjerni transformatori tipa APA ... (u dalnjem tekstu: transformatori), su jednofazni, jednopolno izolirani transformatori, namijenjeni za odvajanje mjernih i zaštitnih uređaja od visokog napona i za transformaciju primarnih struja na iznos prilagođen mjernim i zaštitnim uređajima.

Transformatori su predviđeni za ugradnju u zatvorene prostore u svim položajima

Aktivni dio transformatora (namoti i jezgre), zaliven je u polimernu masu na bazi epoksida ili poliuretana, koja služi kao električna izolacija između primarnog i sekundarnog namota, te kao mehanička zaštita aktivnog dijela.

Jezgre transformatora su motane izrađene od hladno valjanog orijentiranog magnetskog lima ili mekog magnetskog materijala, ovisno o zahtjevanoj klasi točnosti.

Transformatori se proizvode sa jednim, dva ili tri sekundarna namota od kojih su jedan ili dva predviđeni za mjerjenje. Primarni namot izведен je iz jednog ili dva dijela. Prespajanjem primarnog namota, koji je izrađen iz dva dijela, postižu se dva prijenosna omjera.

Sekundarni namoti izrađeni su od bakrene žice izolirane lakom, dok je primarni namot izrađen od profiliranog bakrenog vodiča. Prespajanje primarnog namota izvodi se spojnicama na gornjoj strani transformatora. Različite prijenosne omjere moguće je postići i prespajanjem sekundarnog namota.

Sekundarni priključci zaštićeni su plastičnim poklopcem. Uz sekundarne priključke nalazi se i vijak za uzemljenje.

Natpisna pločica učvršćuje se ljepljenjem i nalazi se na kućišta transformatora.

4. POJAŠNJENJE OZNAKE TIPA STRUJNIH MJERNIH TRANSFORMATORA

APA...

Ovim rješenjem odobreni su sljedeći tipovi strujnih mjernih transformatora:

APA(x)-12 ; APA(x)-24, APA(x)-38

U oznaci tipa slova i brojevi imaju sljedeće značenje :

A - strujni transformator

P - potporni transformator

A – izolacija epksidnom smolom (aralditom)

(x)-broj jezgara ako je veći od jedne

12 - stupanj izolacije Si 12

24 - stupanj izolacije Si 24

38 - stupanj izolacije Si 38

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVOĐAČ: Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

4. TEHNIČKI PODACI STRUJNIH MJERNIH TRANSFORMATORA TIPA APA...

TIP TRANSFORMATORA	APA-12	APA-24	APA-38
Najviši pogonski napon (kV)	12	24	38
Nazivna primarna struja (A)		5 do 2000 , 2x5 do 2x1000	
Nazivna sekundarna struja (A)		1, 2 ili 5	
Nazivna snaga mjerne jezgre (VA)		5 do 60	
Razred točnosti mjerne jezgre		0.1 ; 0.2 ; 0.2S ; 0.5 ili 0.5S / FS 5 ili 10	
Nazivna snaga zaštitne jezgre (VA)		5 do 60	
Razred točnosti zaštitne jezgre		5P5 do 5P20, odnosno 10P5 do 10P20	
Nazivna struja kratkog spoja		100×I _n , max. 40/100 kA	
Ispitni napon mrežne frekvencije (kV)	28	50	70
Ispitni udarni napon (kV)	75	125	170
Ispitni napon sek. namota (kV)		3	
Službena oznaka tipa		HR T-2-1005	

6. GRANICE DOPUŠTENIH POGREŠAKA

Pri ispitivanju transformatora iznosi pogrešaka ne smiju premašiti granice određene člancima 9., 10. i 11. Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerne transformatore u mjernim grupama za mjerjenje električne energije ("Narodne novine" broj 11/06).

7. NATPISI I OZNAKE

Na natpisnoj pločici transformatora moraju se nalaziti sljedeći podaci:

- 1) ime i naziv ili znak proizvođača i mjesto proizvodnje;
- 2) oznaku tipa transformatora (APA...);
- 3) oznaka vrste transformatora (»Strujni transformator»);
- 4) tvornički broj i godina proizvodnje, pri čemu zadnje dvije znamenke godine proizvodnje mogu biti kosom crtom odvojene od tvorničkog broja;
- 5) nazivnu vrijednost primarne i sekundarne struje;
- 6) nazivnu frekvenciju;
- 7) nazivnu snagu i oznaku razreda točnosti;
- 8) za transformatore s više jezgri moraju biti navedene i nazivne snage i oznake razreda točnosti za svaki namot ili svaku jezgru;
- 9) službenu oznaku transformatora (HR T-2-1005);

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVOĐAČ: Končar–Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

- 10) oznaku odgovarajućih priključaka i jezgara, ako transformator ima dvije jezgre ili više jezgara ili namota;
- 11) najviši pogonski napon, odvojen kosom crom od vrijednosti ispitnog izmjeničnog napona i ispitnog udarnog napona;
- 12) oznaka struje proširenog opsega (npr. ext 150 %);
- 13) toplinski razred izolacije, ako se razlikuje od razreda A;
- 14) faktor sigurnosti strujnog mjernog transformatora;
- 15) nazivnu kratkotrajnu toplinsku struju (I_{th});
- 16) Za transformatore s više sastavnih dijelova, na natpisnoj pločici, osim ovih podataka, moraju biti navedeni i podaci o sastavnim dijelovima.

Natpisi na transformatoru moraju biti izravno vidljivi, lako čitljivi i neizbrisivi pri normalnim uvjetima uporabe.

Natpisi i oznake moraju biti na hrvatskom jeziku.

8. OVJERAVANJE I ŽIGOSANJE

Transformatori će se moći ovjeriti ako se utvrdi da udovoljava odredbama Pravilnika o mjeriteljskim i tehničkim zahtjevima za mjerne transformatore u mjernim grupama za mjerjenje električne energije (“Narodne novine” broj 11/06) i zahtjevima ovog rješenja.

Ovjeravanje se provodi utiskivanjem godišnjeg i osnovnog ovjernog žiga u olovnu ili kositrenu plombu kojom se osigurava natpisna pločica, na podnožju transformatora.

9. CRTEŽI I SLIKE ZA PREPOZNAVANJE TRANSFORMATORA

Slika	Sadržaj
Slika 1.	Fotografija transformatora tipa APA-...
Slika 2.	Nacrt transformatora APA-12 s izmjерama
Slika 3.	Detalj sekundarne kutije
Slika 4.	Izgled natpisne pločice transformatora APA ...

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVODAČ: Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

Slika 1. Fotografija strujnog mjernog transformatora tipa APA-...

PRILOG RJEŠENJU O ODOBRENJU TIPOVIMA MJERILA

Stranica 6 od 8

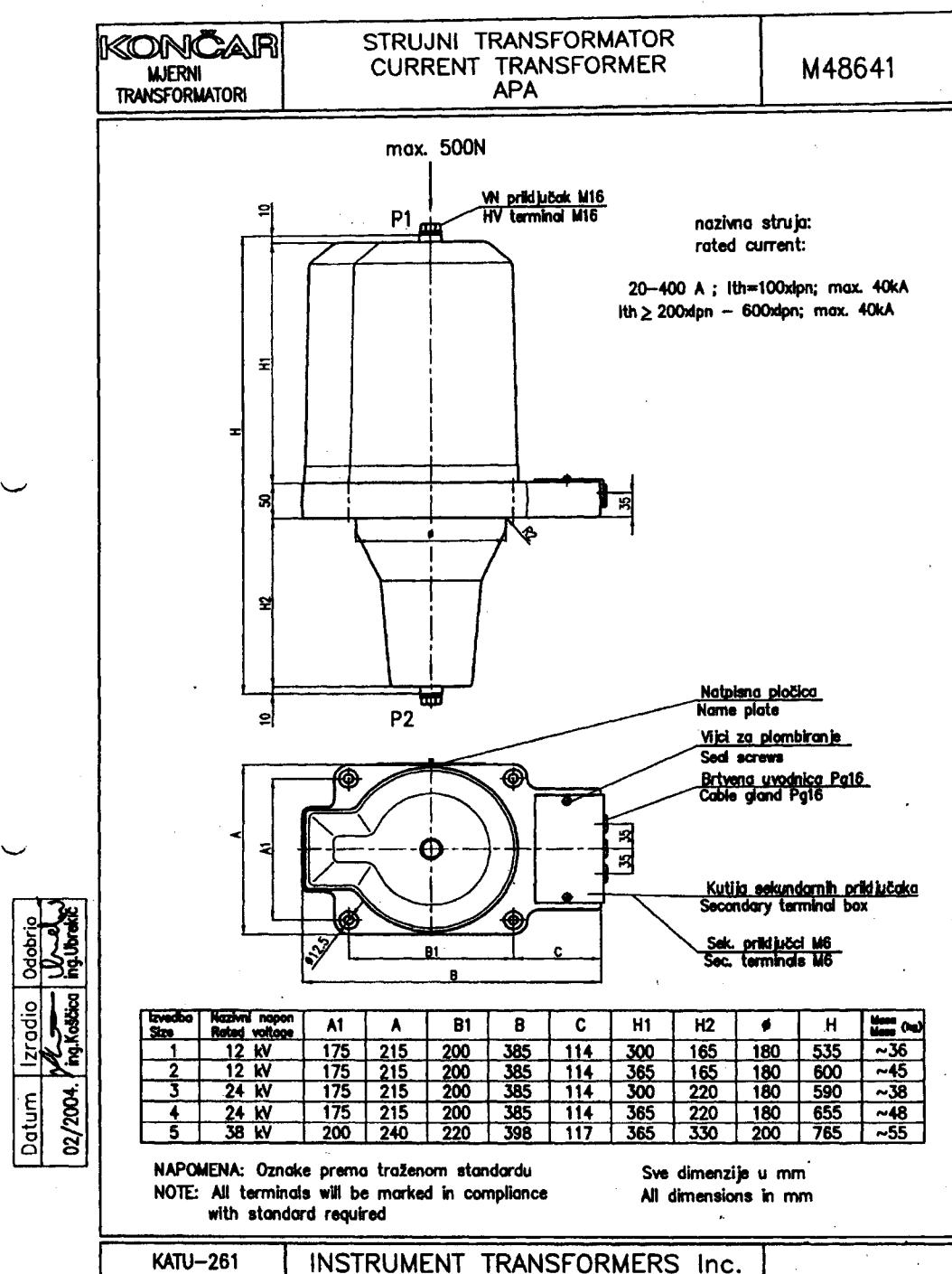
KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVOĐAČ: Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPOVIMA: HR T-2-1005

Slika 2. Nacrt transformatora APA-... s izmjerama

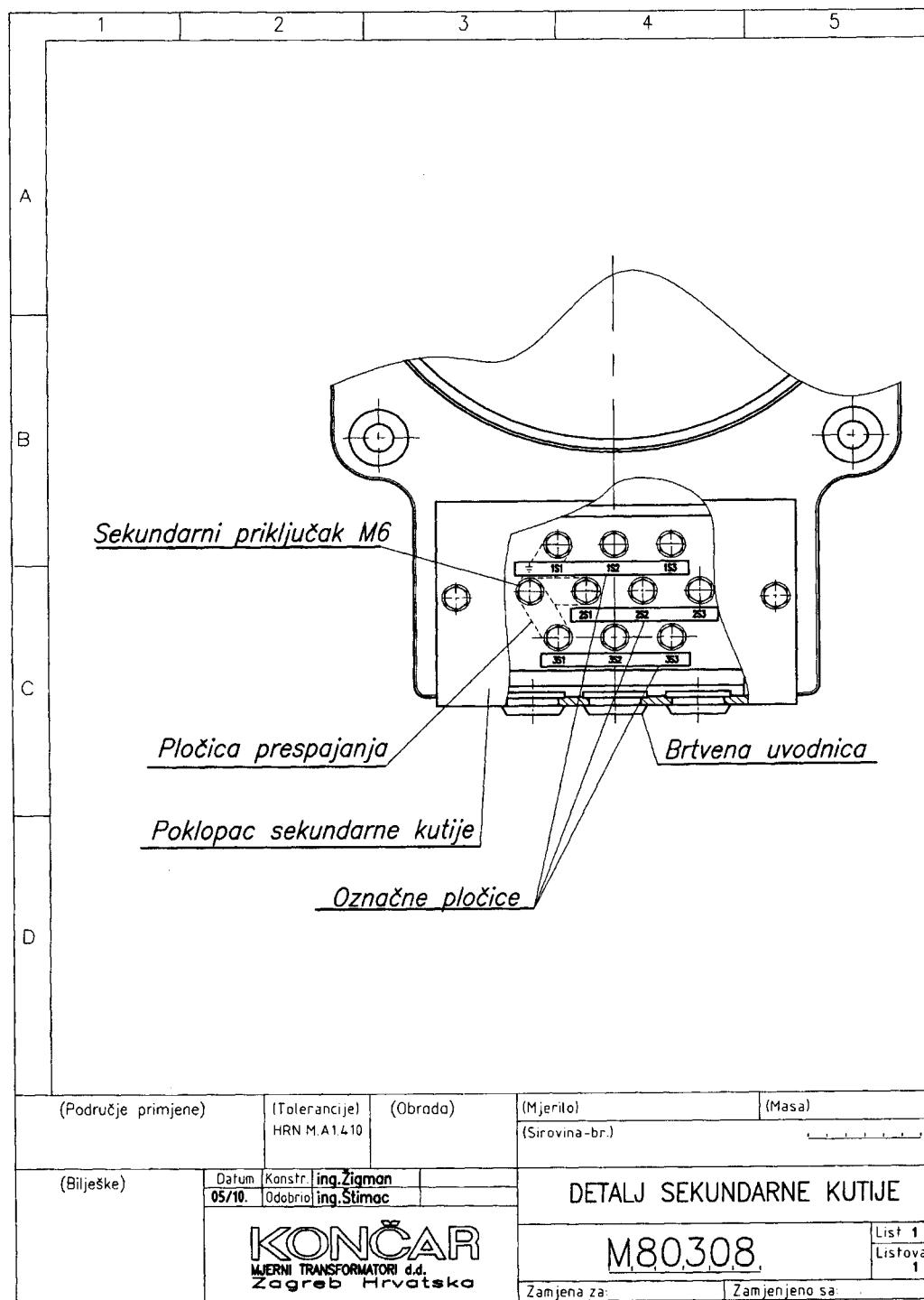
KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVOĐAČ: Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

Slika 3. Detalj sekundarne kutije

PRILOG RJEŠENJU O ODOBRENJU TIPA MJERILA

Stranica 8 od 8

KLASA: UP/I-034-03/10-03/41

URBROJ: 558-02-02-02/4-11-7

PROIZVODAČ: Končar-Mjerni transformatori d.d., Josipa Mokrovića 10, 10090 Zagreb

MJERILO: Strujni mjerni transformator tipa APA...

SLUŽBENA OZNAKA TIPA: HR T-2-1005

	1	2	3	4	5
A	 KONČAR STRUJNI TRANSFORMATOR • Tip APA2-24 24/50/125 kV f 50 Hz ⊕ I_{th}/I_{dyn} 20-40/- kA Masa 48 kg Made in Croatia IEC 60044-1 kl. izol. B M64167 • Br. HR T-2-1005 1S 15 VA Kl. 0,5 FS10 2S 15 VA Kl. 10P10 3S VA Kl. 240-480 A 200-400/5/5 A Ext 120 %				
B					
C	<p>Podloga svjetlo sive boje, a gravura crne boje. Pločicu izraditi postupkom graviranja. Na mjestu označenom s "⊕" napraviti prvrt ø4.</p>				
D					
(Područje primjene)		(Tolerancije) HRN M.A1.410	(Obrada)	(Mjerilo) (Sirovina-br.) ABS ploča 0,8 mm.	(Masa) 0.0035
(Bilješke) KATU-268		Datum 07/07. Konstr ing.Zigman Odobrio ing.Ubrekic	NATPISNA PLOČICA M64167 List 1 Listova 1 Zamjena za: _____ Zamjenjeno sa: _____		
08-222/1					

Slika 4. Izgled natpisne pločice transformatora APA ...